

UNIVERSITETI I PRISHTINËS “HASAN PRISHTINA”
FAKULTETI I BUJQËSISË DHE VETERINARISË
PROGRAMI: EKONOMIA E BUJQËSISË DHE USHQIMIT

PUNIM I DIPLOMËS MASTER

**Vlerësimi i faktorëve socio-ekonomik në adoptimin e kontratave bujqësore–
rasti i sektorit të qumështit në Gjilan**

Udhëheqësi shkencor:

Prof. Asoc. Dr. Arben MUSLIU

Kandidati:

Bsc. Mentor REXHA

Prishtinë, 2022

Abstrakti

Ky punim është një hulumtim i cili ka për qëllim të shikoj ndikimin e faktorëve socio-ekonomik në adoptimin e kontratave bujqësore në aktivitetet bujqësore nga fermerët. Gjatë këti hulumtimi janë përdorur të dhënat primare të siguruara nga mbledhja e të dhënave të realizuara me pyetësor në komunën e Gjilanit me fshatëra, po ashtu janë përdorur të dhëna sekondare nga punime të ndryshme të cilat kanë të bëjnë me të njëjtën tematik që jemi duke hulumtuar. Kosova si një shtet i ri ka një potencial shumë të madhë të zhvillimit të bujqësisë, andaj edhe përdorimi i kontratave bujqësore do të ishte një ndihmesë e madhe për fermerët për gjetjen e tregut dhe shitjen e produkteve të tyre.

Qëllimi i studimit të realizuar zbardhë çështjen e kontributit të kontraktimit bujqësorë në aktivitetet e agrobiznesit. Hipotezat u vendosën në përshtatshmëri me përshkrimin e problemit dhe arsytet e hulumtimit duke supozuar se kontraktimi ndikon pozitivisht në punën e fermave. Për realizimin e qëllimit janë intervistuar 45 fermerë në Gjilan me fshatra, prej të cilëve 29 kanë pasur kontrata për shitje dhe 16 nuk kanë pasur kontrata për shitjen e qumështit të prodhuar, si mjet mbledhës është përdorur pyetësori i strukturuar mjaftë mirë. Analizimi dhe përpunimi i të dhënave është realizuar me programin statistikor SPSS, ku janë gjeneruar teste të llojit Chi Square dhe Regression Linear. Ndërsa për analizën e rezultateve është përdorur metoda krahasuese përmes së cilës janë gjeneruar përfundimet dhe janë ofruar rekomandimet. Gjetjet konkludojnë se ndikimi i kontraktimit bujqësorë në rritjen e të ardhurave për fermerët është i pamohueshëm dhe ndikon pozitivisht tek fermerët.

Në fund rekomandohet që agrobizneset të aplikojnë kontraktimin bujqësor për shitjen e produktit që prodhojnë, kjo sepse rezultatet vërtetojnë se qasja e tillë do shënojë ndikime pozitive në zhvillimin e fermës.

Fjalët kyçe: bujqësia, kontratat bujqësore, ngritja e të ardhurave

Abstract

This paper is a research which aims to look at the impact of socio-economic factors on the adoption of agricultural contracts in agricultural activity by farmers. During this research, the primary data obtained from the data collection carried out with a questionnaire in the municipality of Gjilan with villages were used, as well as the secondary data from various works that are related to the same topic that we are researching. . Kosovo, as a new country, has a great potential for agricultural development, therefore the use of agricultural contracts would be a great help for farmers to find the market and sell their products.

The purpose of the conducted study is to clarify the issue of the contribution of agricultural contracting in agribusiness activities. Hypotheses were established in accordance with the description of the problem and the reason for the research, assuming that contracting positively affects the work of farms. To achieve the goal, 45 farmers in Gjilan with villages were interviewed, of which 29 had contracts for sale and 16 did not have contracts for the sale of produced milk, as a collection tool a well-structured questionnaire was used. The analysis and processing of data analysis was carried out with the SPSS statistical program, where Chi Square and Linear Regression tests were generated. While for the analysis of the results, the comparative method was used through which the conclusions were generated and the recommendations were offered. The findings conclude that the impact of agricultural contracting on increasing income for farmers is undeniable and positively affects farmers.

In the end, it is recommended that agribusinesses apply agricultural contracting for the sale of the product they produce, because the results prove that such an approach will have a positive impact on the development of the farm.

Key words: agriculture, agricultural contracting, income generation